

Ing. Vladimír Šretr – daňový poradce

Informace o další připravované novele zákona o daních z příjmů pro r. 2021

V jedné z předchozích informací bylo upozorňováno na připravovanou novelu zákona o daních z příjmů (ZDP) pro rok 2021 dle sněmovního tisku č. 910, který se týká především poskytování peněžitého příspěvku zaměstnavatele na stravování, některých dalších změn v oblasti zdaňování ovládaných zahraničních společností a také problematiky daňových nákladů v oblasti poskytování nepeněžních darů v době koronakrize na zdravotní účely.

Kromě uvedeného sněmovního tisku č. 910 je v současné době také projednáván v legislativní procesy **sněmovní tisk č. 922** – Vládní návrh zákona o změně ZDP a dalších právních předpisů v souvislosti se **zavedením tzv. paušální daně**, a to s účinností **od 1.1.2021**.

Současný systém stanovení daně (DPFO) paušální částkou dle § 7a ZDP formou sjednání daně se správcem daně, není dle návrhu novely ZDP, uvedené ve sněmovním tisku č. 922, dostatečně přínosný a nepřinesl očekávané snížení administrativní zátěže, jak na straně daňových poplatníků, tak na straně správců daně. Tento institut sjednání paušální výše daně je využíván pouze v desítkách případů ročně.

Nový způsob paušalizace daně zavádí možnost paušalizace daně z příjmů fyzických osob a veřejných pojistných (pojistného na důchodové pojištění a pojistného na veřejné zdravotní pojištění) u vybrané skupiny poplatníků. Na změny týkající se uvedené paušalizace pak navazují další nová ustanovení upravující správu těchto plnění, která mimo jiné **umožňují jejich placení správci daně jednou platbou bez nutnosti podávat daňové přiznání, popřípadě přehledy o příjmech a výdajích**.

Pro poplatníka v paušálním režimu pak bude platit, že na místo standardních záloh na daň z příjmů placených správci daně (pokud má povinnost je platit), záloh na pojistné na důchodové pojištění placených okresní správě sociálního zabezpečení a záloh na veřejné zdravotní pojištění placených zdravotní pojišťovně, bude platit **měsíčně paušální zálohu** dle nového § 381k ZDP, která bude zahrnovat uvedená tři plnění, a to **jednou platbou správci daně**. Skutečnost, že poplatník je poplatníkem v paušálním režimu, však nemusí znamenat, že tento poplatník má za dané zdaňovací období paušální daň dle nového § 7a ZDP nebo paušální veřejná pojištění a že je tak zproštěn povinnosti podat daňové přiznání nebo přehledy o příjmech a výdajích.

Paušální zálohy mají být stěžejním institutem paušálního režimu, protože právě prostřednictvím nich bude poplatníkům umožněno platit výše uvedená tři plnění dohromady jednou platbou, a to **každý měsíc** zdaňovacího období ve stejné výši s tím, že při splnění všech podmínek již nebude nutno po skončení zdaňovacího období nic doplácet, ani nevznikají přeplatky a není nutno podávat daňové přiznání a pojistné přehledy. Tyto platby se budou provádět do **20. dne každého kalendářního měsíce**, a to po celou dobu, po kterou bude poplatník v paušálním režimu.

Vstup poplatníka do paušálního režimu bude **poplatník správci daně pouze oznamovat** na základě vlastního rozhodnutí a nebude tak již jako doposud sjednávána paušální výše daně se správcem daně. O vstupu do paušálního režimu nebude správce daně vydávat žádné rozhodnutí.

Poplatník se stane při splnění zákonem stanovených podmínek poplatníkem v paušálním režimu k 1. dni rozhodného **zdaňovacího období, tedy období, ve kterém do 10. ledna** podal oznámení o vstupu do paušálního režimu.

Poplatník sám bude zodpovědný za správné zhodnocení splnění všech podmínek, neboť pokud se později prokáže jejich nesplnění, bude muset poplatník splnit některé své povinnosti „zpětně“ za dobu, po kterou se domníval, že je v paušálním režimu.

Zálohy na pojistné na důchodové pojištění a pojistné na veřejné zdravotní pojištění poplatníka v paušálním režimu budou řídit daňovým řádem, nikoliv příslušným předpisem upravujícím tyto zálohy pro standardní poplatníky. V těchto předpisech bude stanovena pouze výše těchto záloh. V případě **záloh na pojistné na důchodové pojištění** a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti bude výše záloh **odvozená od minimálního měsíčního vyměřovacího základu (25 % průměrné mzdy) zvýšeného o 15 %** a v případě **záloh na pojistné na veřejné zdravotní pojištění** bude výše záloh odvozena od **1/12 minimálního vyměřovacího základu** osoby samostatně výdělečně činné (50 % průměrné mzdy).

Výše **zálohy na daň z příjmů** poplatníka v paušálním režimu **bude 100 Kč**.

Zavedení nového paušálního režimu však bude mít i některé **negativní důsledky**. Poplatník v paušálním režimu **nebude mít nárok na daňové zvýhodnění na vyživované děti** podle § 35c zákona o daních z příjmů a ani **nebude moci uplatňovat slevy na dani** z příjmů podle § 35ba zákona o daních z příjmů, tj. základní slevu na poplatníka, na manželku bez zdanitelných příjmů, na invaliditu, na studenta, za umístění dítěte (školovné) apod.

Tento postup vyplývá ze skutečnosti, že uvedené slevy mohou uplatňovat pouze osoby uvedené v § 2-Poplatníci daně z příjmu fyzických osob ZDP – viz úvodní ustanovení § 35ba ZDP nebo § 35c ZDP. Toto ustanovení se tedy nebude vztahovat na osoby uvedené v novém § 2a-Poplatník v paušálním režimu dle projednávané novely ZDP.

Jak je již výše uvedeno, připravovaná novela ZDP zavádí nový pojem u DPFO, a to „**Poplatník v paušálním režimu**“. V novém ustanovení § 2a ZDP je pak definováno, kdo může být poplatníkem v paušálním režimu. Tímto poplatníkem může být fyzická osoba, která:

1. k prvnímu dni rozhodného zdaňovacího období
 - je **osobou samostatně výdělečně činnou** podle zákona upravujícího **důchodové pojištění**, na kterou se vztahují právní předpisy upravující důchodové pojištění,
 - je **osobou samostatně výdělečně činnou** podle zákona upravujícího **veřejné zdravotní pojištění**, na kterou se vztahují právní předpisy upravující veřejné zdravotní pojištění a která není vyňata z povinnosti platit pojistné na veřejné zdravotní pojištění z důvodu dlouhodobého pobytu v cizině,
 - **není plátcem daně z přidané hodnoty** a nemá registrační povinnost k dani z přidané hodnoty, s výjimkou registrační povinnosti identifikované osoby,
 - **není společníkem veřejné obchodní společnosti** ani komplementářem komanditní společnosti a
 - **není dlužníkem**, vůči němuž bylo zahájeno **insolvenční řízení**,

2. ve zdaňovacím období bezprostředně **předcházejícím** rozhodnému zdaňovacímu období **neměl příjmy ze samostatné činnosti převyšující 800 000 Kč**, pokud se nejedná o
 - příjmy od daně osvobozené,
 - příjmy, které nejsou předmětem daně,
 - příjmy, ze kterých je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně,
3. k prvnímu dni rozhodného zdaňovacího období **nevykonává činnost, ze které plynou příjmy ze závislé činnosti**, s výjimkou příjmů, z nichž je daň vybírána srážkou podle zvláštní sazby daně, a
4. **podá správci daně oznámení o vstupu do paušálního režimu.**

Pokud by poplatník zahajoval činnost, může být poplatníkem v paušálním režimu od prvního dne měsíce, ve kterém byla činnost zahájena a pokud splnil výše uvedené podmínky ke dni zahájení činnosti.

Stávající ustanovení § 7a-daň stanovená paušální částkou se nahrazuje zcela novým textem ustanovení **§ 7a-paušální daň**, ve kterém je uvedeno, že daň poplatníka, který je na konci zdaňovacího období v paušálním režimu, je rovna paušální dani, pokud poplatník splní podmínky uvedené v tomto novém ustanovení. Hlavní zásadou je, že příjmy ze samostatné činnosti podléhající dani **nepřevýší částku 800 000,- Kč, poplatník není plátcem DPH a není společníkem v.o.s..**

Paušální daň činí součet záloh na daň, které měl poplatník v paušálním režimu zaplatit za dané zdaňovací období.

Daň se nerovná paušální dani, pokud poplatník, který je daňovým rezidentem České republiky, vyloučí dvojí zdanění příjmů plynoucích ze zdrojů v zahraničí v daňovém přiznání.

V další části sněmovního tisku č. 922 jsou pak zaváděna další nová ustanovení v § 381a až § 381q. Podle těchto nových ustanovení bude umožněno správcům daně spravovat částky záloh na sociální a zdravotní pojištění, hrazených v paušálním režimu.

Paušální zálohy budou spravovány podle daňového řádu a jejich správu budou vykonávat orgány Finanční správy České republiky. Tím je zajištěno, že poplatníci v paušálním režimu mohou všechny zálohy tvořící paušální zálohu platit jednou platbou na jedno místo, tedy na jeden účet u správce daně (na tzv. společný osobní daňový účet).

Jak vyplývá z důvodové zprávy k připravovanému zákonu, bude nutno důsledně odlišovat pojmy „paušální režim“ a „paušální daň“.

Paušální daň se uplatní jen v tom zdaňovacím období, ve kterém jsou splněny podmínky pro paušalizaci daně z příjmů a veřejných pojistných.

Některé skutečnosti, které u poplatníka nastanou, mohou vyžadovat pouze podání daňového přiznání za dané zdaňovací období a nemusí znamenat porušení podmínek, které by mělo za následek ukončení paušálního režimu.

Vzhledem k tomu, že legislativní proces není ještě ukončen a může v jeho průběhu dojít ještě k řadě změn, předkládám nyní pouze základní informace o připravovaných změnách v této oblasti.

Ing. Vladimír Šretr – daňový poradce

V Ústí nad Labem dne 6.10.2020